

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

گروه آموزش پزشکی

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارائه دهنده درس: آموزش پزشکی

عنوان درس: نظریه‌های یادگیری و مهارت‌های مقدماتی تدریس

کد درس: ۰۲

نوع و تعداد واحد: ۲ واحد (۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

مدرس: دکتر مهلا سلاجقه، دکتر آزاده روح الامینی

پیش نیاز/ همزمان: ندارد

رشته: آموزش پزشکی

مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد

توصیف کلی درس:

این درس با هدف آشنایی دانشجویان کارشناسی ارشد آموزش پزشکی با نظریه‌های یادگیری و کاربرد آن‌ها در تدریس طراحی شده است. دانشجویان در این درس با مفاهیم بنیادی تدریس و آموزش، نظریه‌های اصلی یادگیری (رفتاری، شناختی، خبرپردازی و سازنده‌گرایی) و مهارت‌های مقدماتی تدریس آشنا می‌شوند. تأکید درس بر ایجاد توانایی تحلیل و کاربرد نظریه‌ها در طراحی و اجرای فعالیت‌های آموزشی در محیط‌های بالینی و دانشگاهی است.

هدف کلی:

توانمندسازی دانشجویان برای شناخت و تحلیل نظریه‌های یادگیری و به‌کارگیری آن‌ها در طراحی و اجرای فعالیت‌های تدریس اثربخش در آموزش پزشکی

اهداف اختصاصی:

اهداف در بُعد شناختی (Cognitive)

انتظار می‌رود دانشجو پس از گذراندن درس بتواند:

۱. مفاهیم پایه «یادگیری»، «تدریس» و «آموزش» را تعریف و از هم تمایز دهد.
۲. عوامل مؤثر بر تدریس و یادگیری (فردی، محیطی، اجتماعی) را توضیح دهد.
۳. الگوی عمومی تدریس را تحلیل نمایند.
۴. مفاهیم الگو، روش و فن تدریس را توضیح دهند.
۵. نمونه‌هایی از روشهای تدریس معلم-محور را تشریح و تحلیل نمایند.
۶. نمونه‌هایی از روشهای تدریس فراگیر-محور را تشریح و تحلیل نمایند.
۷. نظریه‌های یادگیری رفتاری را توصیف نماید و کاربرد آن در آموزش پزشکی را توضیح دهد.
۸. نظریه‌های یادگیری شناختی را توصیف نماید و کاربرد آن در آموزش پزشکی را توضیح دهد.
۹. نظریه‌های یادگیری پردازش اطلاعات را توصیف نماید و کاربرد آن در آموزش پزشکی را توضیح دهد.
۱۰. نظریه‌های یادگیری سازنده‌گرایی را توصیف نماید و کاربرد آن در آموزش پزشکی را توضیح دهد.
۱۱. نظریه‌های یادگیری (رفتاری، شناختی، پردازش اطلاعات، سازنده‌گرایی) را مقایسه نماید.

اهداف در بُعد رفتاری (Psychomotor)

انتظار می‌رود دانشجو پس از گذراندن درس بتواند:

۱. نمونه‌های آموزشی کوتاه متناسب با یک موضوع درسی طراحی کند.
۲. روش‌های تدریس متناسب با نظریه‌های یادگیری مختلف را در کلاس‌های درس اجرا نماید.
۳. در بحث‌های گروهی، مناظره و تحلیل موارد آموزشی مشارکت فعال داشته باشد.
۴. بازخورد سازنده به همکلاسی‌ها در اجرای تدریس ارائه دهد.

اهداف در بُعد نگرشی (Affective)

انتظار می‌رود دانشجو پس از گذراندن درس:

۱. نگرش مثبتی نسبت به نقش نظریه‌های یادگیری در بهبود کیفیت آموزش پزشکی داشته باشد.
۲. ارزش بازخورد و تعامل فعال در یادگیری را بپذیرد.

رویکرد آموزشی:

حضور

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی:

- کلاس وارونه
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله

- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- بحث در گروه‌های کوچک

تقویم درس:

ردیف	عنوان مبحث	روش تدریس	مدرس
۱	مفهوم یادگیری، تدریس و آموزش و رابطه آن‌ها	سخنرانی تعاملی	دکتر مهلا سلاجقه
۲	عوامل مؤثر بر تدریس و یادگیری	سخنرانی تعاملی	دکتر مهلا سلاجقه
۳	نظریه‌های یادگیری رفتاری و کاربرد آن‌ها در آموزش پزشکی	سخنرانی تعاملی	دکتر مهلا سلاجقه
۴	نظریه‌های یادگیری شناختی و کاربرد آن‌ها در آموزش پزشکی	سخنرانی تعاملی	دکتر مهلا سلاجقه
۵	نظریه پردازش اطلاعات و کاربرد آن‌ها در آموزش پزشکی	سخنرانی تعاملی	دکتر مهلا سلاجقه
۶	نظریه سازنده‌گرایی و کاربرد آن‌ها در آموزش پزشکی	سخنرانی تعاملی	دکتر مهلا سلاجقه
۷	مقایسه و نقد نظریه‌های یادگیری	سخنرانی تعاملی	دکتر مهلا سلاجقه
۸	تدریس خوب و تدریس بد در آموزش پزشکی	بحث گروهی	دکتر آزاده روح الامینی
۹	معرفی رویکردهای جدید در تدریس	میزگرد متخصصان	دکتر آزاده روح الامینی
۱۰	معرفی الگوی عمومی تدریس	سخنرانی تعاملی	دکتر آزاده روح الامینی
۱۱	مفاهیم الگو، روش و فن تدریس	کارگاه آشپزی آموزشی The Instructional Kitchen Workshop	دکتر آزاده روح الامینی
۱۲	روشهای تدریس معلم-محور	کلاس درس وارونه	دکتر آزاده روح الامینی
۱۳	روشهای تدریس فراگیر-محور	کلاس درس وارونه	دکتر آزاده روح الامینی
۱۴	مروری بر مفاهیم آموخته شده کار عملی دانشجویان	کارگاه جامع طراحی آموزشی Instructional Design Capstone Workshop	دکتر آزاده روح الامینی، دکتر مهلا سلاجقه
۱۵	رفع اشکال	-	-
۱۶	آزمون	-	-

وظایف و انتظارات از دانشجو:

- انتظار می‌رود که طبق زمانبندی تنظیم شده، منابع و محتواها را مطالعه کرده و تکالیف و فعالیت‌های یادگیری را در موعد مقرر انجام دهند.
- خود را ملزم به خودآموزی بدانند و دانش و مهارت‌های خود را به روز نگاه دارند.

- به عنوان عضوی از تیم آموزشی ایفای نقش نمایند و همچنین، در انجام کارها و تکالیف گروهی همکاری موثری داشته باشند.
- در تمام امور اعم از آزمون ها و ارائه تکالیف نوشتاری و شفاهی به کیفیت و رعایت زمان پای بند باشند.

روش ارزشیابی دانشجو:

۱. ارزیابی تکوینی
 - انجام تمرین‌های عملی درس
 - حضور فعال در جلسات حضوری
۲. ارزیابی تراکمی
 - آزمون پایان ترم

منابع:

- سیف، ع ا؛ روانشناسی پرورشی نوین: روانشناسی یادگیری و آموزش (آخرین ویراست)
شعبانی، حسن، مهارت‌های آموزشی و پرورشی: روشها و فنون تدریس، تهران سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت). آخرین چاپ. فصل ۱۰
- Taylor DC, Hamdy H. Adult learning theories: Implications for learning and teaching in medical education: AMEE Guide No. 83. Medical teacher. 2013;35(11):e1561-e72.
 - Haghani F, Masoomi R. Overview of learning theories and its applications in medical education. Iranian Journal of Medical Education. 2011 Jun 1;10(5).